

Övningsbeskrivning: DJURGRANEN

Nivå

Förskola, fritids årskurs F-6, förskoleklass, grundskola årskurs 1-6

Kopplingar till verksamheternas styrdokument

Vilka delar i läroplaner/kursplaner som berörs kan du läsa om i ett separat dokument i pärmen.

Globala mål som berörs

Övningsbeskrivning

I den här övningen undersöker ni vilka som bor i vår julgran. Det ger en bild av den mångfald av småkrypsliv som faktiskt finns på vintern – en del vinteraktiva och andra som sökt vinterskydd eller gått i dvala. Som tur är är inga av dem farliga för varken människor, husdjur eller huset. Om ni gör undersökningen utomhus i ert närområde får ni rörelse på köpet.

När en norsk forskare (Arne Fjellberg) väldigt noga räknade alla kryp på en grankvist, även de som det behövs stark förstoring för att se, uppskattade han att en julgran kan innehålla 20 000 småkryp. De flesta av dessa har ramlat av innan vi får in julgranen i huset och av de som finns kvar i granen torkar de flesta ut och dör när de kommer inomhus. Men några kryp går att hitta, så det är definitivt läge att gå på småkrypsjakt i julgranen – helst där den växer, innan den kommit inomhus. Du hittar till exempel små spindlar, kvalster, hoppstjärtar, stritar, fjärilslarver, bladloppor och äggkokonger. Gör så här:

1. Titta gärna på filmklippen med Didrik biolog innan ni går på småkrypsjakt:
[Vem bor i julgranen? - Naturhistoriska riksmuseet \(nrm.se\)](http://www.nrm.se/vem-bor-i-julgranen/)
[Skaka gran! - Naturhistoriska riksmuseet \(nrm.se\)](http://www.nrm.se/skaka-gran/)
2. Gå till en plats där det växer granar. Visa barnen/eleverna hur man lägger en vit duk under granen och sedan skakar grenarna (alternativt bankar på grenen med en pinne). Får ni någon fångst? Visa att man kan undersöka fångsten som hamnar på duken med hjälp av lupp och småburkar. Visa även smådjursbilderna och att boken ”Smådjur i skogen” och bestämningsduken ”Landdjur” finns för att ta reda på vilka småkryp man hittat.
3. Nu är det dags för barnen/eleverna att prova själva. Dela in eleverna i 5 smågrupper och förse varje grupp med en vit duk, två småburkar, smådjursbilder och en lupp per barn/elev. Låt dem leta upp en egen gran. Uppgiften blir:
Hur många olika småkryp hittar ni?
Vilken sort/art är vanligast?
Kan ni ta reda på vilken grupp/art någon av dem är?

4. Avsluta med att tillsammans gå igenom resultaten.

Tips

Radio-julkalendern 2021 handlade om djur i julgranen – spännande och lärorikt:

[Spännande fakta om insekter - Julkalendern 2021: Spero | Sveriges Radio](#)

Ord och begrepp

Dvala, lupp, småkrypens olika namn

Lämplig plats

Skolgården/parken/skogen – där det finns granar

Material

Luppar

Vita dukar

Småburkar

Småkrypsbilder

Boken: ”Smådjur i skogen”

Bestämningsduk Landdjur

Pinnar att banka gran med (till exempel skogspinnar)

Tidsåtgång

Cirka 45 minuter